

Podgorica, Beogradska 24 c

tel/fax + 382 20 232 301

+ 382 20 232 302

e-mail: maticacg@t-com.me

www.maticacrnogorska.me

MATICA CRNOGORSKA U 2020. GODINI

Matica crnogorska je u godini za nama bila prinuđena da svoj rad prilagodi novim uslovima, opterećenim pandemijom covid19, ekonomskom i društvenom krizom. U okviru izdavačke djelatnosti objavili smo dvanaest knjiga, četiri broja časopisa *Matica* (bojevi 81- 84), a povodom dvadeset godina od pokretanja i 80 objavljenih brojeva publikovana je i Bibliografija časopisa *Matica*, sa 1.347 bibliografskih jedinica 480 autora iz Crne Gore i inostranstva. Proljećnje izdanje *Matice* (broj 81) tematski je posvećeno odnosu *države i crkve* i predstavlja svojevrsnu hrestomatiju tekstova i dokumenata vezanih za ovu temu i prilike nakon donošenja Zakona o slobodi vjeroispovijesti krajem 2019. godine. Posvećenost relevantnim i aktuelnim temama Matice crnogorske ilustruju naša ovogodišnja izdanja posvećena istoriografiji, politikologiji, kulturi, religiji, nasljeđu, crnogorskim iseljenicima, multikulturalnosti, tradiciji i umjetničkom izrazu:

Boško Mijanović, *Đurđe Crnojević i žena mu izabeta*; Bojan Jovanović, *Evropeizacija Crne Gore*; Janko Ljumović, *Pozorište kao kapital*; Petar I Petrović Njegoš, *Poslanice*; Adnan Prekić, *Crvena ideja Crne Gore*; *Psaltir s posljedoranjem Đurđa Crnojevića (1494) – fototipsko izdanje*; Šerin Novotni, *Crnogorci u Sjedinjenim Američkim Državama 1860 – 1910*; *Crna Gora tri decenije nakon rušenja Berlinskog zida – od AB revolucije do NATO-a – zbornik*; Nada Drašković, *Bibliografija časopisa Matica: 2000–2020*; Luka Lagator, *Karikature – Cartoons 2008–2020*; *Kult Blažene Ozane Kotorske*; Momčilo Saletić, *Ubiše Knjaza – dopunjeno izdanje*; Saša Brajović, *Portreti knjaza Danila I Pertovića Njegoša – 2. izdanje*.

Ukupan tiraž štampanih izdanja Matice crnogorske ove je godine dostigao 10.000 primjeraka. Prateći trendove i potrebe čitalaca a prvenstveno mladih, na sajtu Matice crnogorske postavili smo u slobodnom pristupu antologiju crnogorskog modernog pjesništva *Crnogorska moderna*, priređivača Branka Banjevića; četiri nova broja časopisa *Matica* i pomenutu Bibliografiju.

Uprkos ograničenim mogućnostima za organizaciju tribina i promocija knjiga organizovali smo dvadeset dva programa u više crnogorskih gradova. I protekle godine smo 6. januara u saradnji sa Zajednicom Crnogoraca u Republici Albaniji obilježili godišnjicu stradanja crnogorskih patriota u Medovskom zalivu 1916. godine. Pokrenuli smo i održali osam tribina pod nazivom *Šednik četvrtkom*, uz učešće istaknutih intelektualaca i zapaženu prezentaciju u medijima, na društvenim mrežama i sajtu Matice crnogorske. Gosti tribine *Šednik četvrtkom* bili su: Ivan Jovović, Adnan Prekić, Branko Banjević, Živko Andrijašević, Branko Lukovac, Marko Špadijer, Rade Bojović i Radovan Radonjić. U saradnji sa Glavnim gradom Podgorica, realizovali smo izložbu *Božidar Vuković Podgoričanin*. Projekat Matice crnogorske za osnovne i rednje škole *Crnogorsko ćirilsko štamparstvo XV i XVI vijeka*, na ilustrovanim panoima praćenim tekstom, prezentovan je u Gimnaziji „Slobodan Škerović“ u Podgorici. Prigodnim izdanjima i programima u Kotoru, Podgorici i Danilovgradu obilježili smo godišnjice – 160 godina od ubistva knjaza Danila i 190 godina od smrti Sv. Petra Cetinskog. Matica crnogorska je sa Nacionalnom bibliotekom Crne Gore „Đurđe Crnojević“ potpisala ugovor o punopravnom članstvu biblioteke Matice u bibliotečko-informacioni sistem COBISS.CG.

Tokom čitave godine Matica crnogorska se kontinuirano oglašavala javnim saopštenjima, nedvosmisleno se zalažući za građanske, multietničke i multikonfesionalne vrijednosti na kojima počiva Crna Gora i ukazivala na pokušaje negiranja crnogorskog identiteta i tradicije. Rukovodstvo Matice crnogorske, članovi Upravnog odbora i Savjeta su u više navrata reagovali u medijima i gostovali u televizijskim emisijama povodom aktuelnih političkih dešavanja i provokacija.

Zbog svima poznatih prilika, bili smo prinuđeni da odložimo i odustanemo od jednog dijela planiranih programa kako u Crnoj Gori tako i zemljama regiona sa kojima redovno ostvarujemo dobru saradnju i realizujemo programe sa tamošnjim zajednicama Crnogoraca. Iz istog razloga ove godine nijesmo bili u prilici da organizujemo redovnu godišnju Skupštinu Matice crnogorske, koja će biti održana čim zdravstvene prilike i mjere Vlade Crne Gore to dozvole. Ekonomska kriza uslovlila je da budžet Matice crnogorske za proteklu godinu bude umanjen u iznosu od 12.000 eura, što se prvenstveno odrazilo na sredstva namijenjena programskim aktivnostima.

Podgorica 30. decembar 2020.

Generalni sekretar

Ivan Ivanović